

ОПШТИНА КРУШЕВО

Предлагач: Градоначалник на Општина Крушево
Изготвувач: Сектор за локален економски
развој

Поддршка : СНВ - Холандска организација
за развој

СТРАТЕГИЈА со АКЦИОНЕН ПЛАН
за Развој на Туризмот во Општина Крушево

Крушево, декември 2007

СТРАТЕГИЈА со АКЦИОНЕН ПЛАН **за Развој на Туризмот во Општина Крушево**

ПРЕДГОВОР

Процесот на децентрализација доведе до зголемен број на надлежности и обврски, кои Општината Крушево веќе две години настојува да ги реализира на најдобар можен начин.

Една од позначајните новодобиени надлежности е обезбедување предуслови за локален економски развој а во тие рамки и развојот на туризмот како најголем економски потенцијал на Општината.

Поради тоа, Локалната самоуправа на Општина Крушево обрнува особено внимание на создавањето на предуслови за развој на туризмот и промовирање на Општината како туристички центар преку целата година

Имено, местоположбата на Општина Крушево, планинската клима а сепак релативно топлите зими со изобилство на снег,свежите лета, вештачкото езеро и културното и историско богатство на Општината се основни предуслови за развој на зимскиот, летниот, спортскиот и културниот туризам како и други форми на алтернативен туризам

Поради ова, развојот на туризмот и на придружните услужни сектори се согледа како еден од основните приоритети на Општината и на сите нејзини активни учесници.

Во насока на постигнување на оваа цел Општина Крушево на почетокот на 2007 година пристапи кон подготовка на Стратегија за развој на туризмот за период 2007-2013 година, користејќи стручна помош од страна на советниците на СНВ - Холандската Организација за Развој со седиште во Скопје.

Успешната соработка резултираше со активно учество на претставници од страна на сите релевантни актери во Општината во изготвување на квалитетна Стратегија за развој на туризмот, која реално ги отслика туристичките потенцијали на Општината како и стратешките цели и насоки за развој на туризмот во сите негови форми. Не сакајќи да се запре само на изработката на стратешкиот документ а со цел да се задржи позитивниот момент на ентузијазам и ангажираност на учесниците советниците на СНВ - Скопје го прифатија барањето на Општината, стратешките насоки и визијата за развој на туризмот да се преточат во соодветни проекти и истите да бидат детално разработени во рамките на процесот на акционото планирање. Како резултат на партиципативното акционо планирање се подготвија и развија 39 проекти со чија имплементација во наредните 5-6 години, значително би се унапредил туризмот, што

позитивно би се одразило врз развојот на општината во целина и врз стандардот на нејзините граѓани.

ПРОЦЕС НА СТРАТЕШКО И АКЦИОНО ПЛАНИРАЊЕ

Постапката на подготовка и донесување на Стратегијата за развој на туризмот на Општина Крушево е дизајнирана со цел да и овозможи на Локалната самоуправа да ги имплементира успешните искуства на локалните самоуправи од развиените локални заедници кои се карактеризираат со :

1. Ориентираност кон ИДНИНАТА
2. Фокусирање на тоа ШТО сакаат да постигнат
3. Мобилизирање КАКО тоа да го постигнат
4. Партиципирање на сите засегнати страни во процесот на планирањето
5. Транспарентност на процесот

Следејќи ги горе наведените карактеристики , стратешкото и акцино планирање на развојот на туризмот во Општина Крушево , опфаќа **ВИЗИЈА за иден период од 7 години** (2007-2013 година).

При тоа, Стратегија за развој на туризмот , ќе одговори на прашањето **ШТО** се сака да се постигне во областа на туризмот-(кои стратешки цели треба да се остварат).

Акциониот План пак, разработува и деталзира конкретни проекти и одговара на прашањето **КАКО** тоа да се постигне во смисла на активности, време и ресурси (човечки , материјални и финансиски).

Партиципативниот пристап на стратешко и акцино планирање беше поддржан од **носителот на процесот**- Г-ѓата Лефкија Гажоска -градоначалник на Општина Крушево, а за ко-ординирација и имплементација на процесот на планирање се формираа соодветни тела избрани на транспарентен начин почитувајќи ги критериумите на компетентност и заинтересираност на секој од неговите членови.

КООРДИНАЦИЈА И РАБОТНИ ТЕЛА

За координирање и водење на процесот на подготовка на Стратегијата и Акциониот План за развој на Туризмот во Крушево се формира **Координативно Тело** во состав:

Реден бр.	Име и презиме	Општина/Организација
1	Виолета Мацова	СНВ - Скопје
2	Нехат Рамадани	СНВ - Скопје
3	Татјана Хасану	Соработник за поддршка на Градоначалникот - Општина Крушево
4	Таки Папакоча	Совет на Општина Крушево
5	Николче Чавкарски	Здружение за туризам и угостителство на Крушево
6	Борче Николоски	Совет на Општина Крушево
7	Оливера Чавкар	Здружение за туризам и угостителство на Крушево

Поради различната природа на Стратешкото во однос на Акционото планирање, работните тела кои учествуваа во овие два последователни процеса се разликуваат по нивната бројност.

Имено, беше заклучено дека во процесот на стратешкото планирање особено е потребна бројност и структурна разноликост на учесниците во работните групи со цел да се имаат во предвид ставот и идеите на поширокото граѓанство. Акционото планирање пак, беше заклучено, преставува повеќе техничка и подетална разработка на предложените проектни идеи, за што е потребно и стручно знаење од страна на одредени профили на кадри во Општината и надвор од неа.

При тоа, подготовката на Стратегијата за развој на туризмот се реализира преку активно учество и работа на следните работни групи:

1. Работна група за зимски туризам

Реден бр.	Име и презиме	Општина/Организација
1	Петар Котески	Совет на општина Крушево
2	Ѓоко Николоски	Хотел Монтана
3	Татјана Хасану	Советник на градоначалникот
4	Фаница Гогол	ЕЛС одделение за урбанизам
5	Јоргу Христоски	Здружение за туризам
6	Коста Мицкоски	ЕЛС одделение за ЛЕР

2. Работна група за културно – историски туризам

Реден бр.	Име и презиме	Општина/Организација
1	Артима Николоска	ЕЛС одделение за урбанизам
2	Спасика Тасеска	НВО Цвет
3	Оливера Чавкар	Совет на општина Крушево
4	Флора Славкоска	НВО
5	Васил Јошески	ЕЛС одделение за урбанизам
6	Христо Христоски	НВО
7	Пеце Стеваноски	НВО Мрена

3. Работна група за алтернативен туризам

Реден бр.	Име и презиме	Општина/Организација
1	Борче Николоски	Совет на Општина Крушево
2	Никола Чавкароски	Здружение за туризам
3	Таки Папакоча	Здружение за туризам
4	Андон Кечески	Сојуз на спортови
5	Беќим Сулејманоски	Совет на Општина Крушево
6	Кире Аврамоски	ЕЛС одделение за ЛЕР
7	Спасика Иваноска	Здружение за туризам
8	Мери О Конор	Мировен корпус

Подготовката на акциониот план за имплементација на Стратегијата за развој на туризмот во Општина Крушево ја реализира една работна група која по потреба во текот на процесот (во зависност од согледувањето на советниците на СНВ кои го водеа процесот) се делеа на две или три подгрупи :

Реден бр.	Име и презиме	Општина/Организација
1	Коста Мицкоски	ЕЛС одд. за ЛЕР
2	Кире Аврамоски	ЕЛС одд. за ЛЕР
3	Васил Јошески	ЕЛС одд. за урбанизам – град. инж.
4	Фаница Гогол	ЕЛС одд. за урбанизам – инж. арх.
5	Татјана Хасану	ЕЛС соработник на Градоначалник
6	Таки Папакоча	Здружение за туризам
7	Никола Чавкароски	Здружение за туризам
8	Спасиче Иваноска	Здружение за туризам
9	Оливера Чавкар	Совет на општина Крушево
10	Петар Котески	Совет на општина Крушево
11	Борче Николоски	Совет на општина Крушево
12	Наум Ашкити	Совет на општина Крушево
13	Ѓоко Николоски	хотел Монтана
14	Виолета Мацова	СНВ Македонија
15	Нехад	СНВ Македонија
16	Андон Кечески	Сојуз на спортови
17	Снежана Николоска	НВО „Организација на жени,, Крушево
18	Димитар Данески	Новинар

Процесот на Стратешкото и акционото планирање за развој на туризмот имаше одредена динамика на активности во која свој придонес дадоа како членовите на работните групи, координативното тело така и Градоначалникот на Општината Крушево.

Изработката на Стратегијата за развој на туризмот се реализираше во Април - Јули 2007 и се базираше на првично генерирање на идеи за проекти кои би го подобриле опкружување за развој на туризмот, а кои би претставувале основа за понатамошно реализирање на Стратешките цели за развој на туризмот и Визијата на Општината Крушево.

Процесот на Акциониот планирање за реализирање на Стратегијата за развој на туризмот на Општина Крушево се одвиваше во периодот Август –Октомври2007.

Во текот на постапката за подготовка и донесување на Акциониот план се дефинираше процедурата за предлагање и усвојување на идеи за проекти, се изработи модел на обрасци и се разработи секоја проектна идеја според подготвените обрасци на "матрица на логичка рамка" и " опис на проектна идеја".

ИЗВРШУВАЊЕ (СПРОВЕДУВАЊЕ) И НАБЉУДУВАЊЕ (СЛЕДЕЊЕ)

Стратешкото и акционото планирање само по себе нема да има ефект доколку носителите на локалниот развој и сите заинтересирани страни во сферата на развојот на туризмот во Крушево не превземаат понатамошни активности за реализирање на проектните идеи , односно нивно спроведување во целост.

Поради тоа , потребно е да се спроведат следните понатамошни активности:

1. подготовка на проектната документација за финансирање на проектот;
2. аплицирање и водење на преговори со донатори и инвеститори за учество во финансирањето на проектот;
3. мобилизирање на граѓанскиот и бизнис секторот за поддршка и нивно вклучување во проектите.

Препорака на советниците на СНВ - Скопје е дека за следење на спроведувањето на Акциониот план потребно е да се формира **тело за следење на Акциониот план** за реализација на Стратегијата за развој на туризмот на Општина Крушево за периодот 2007-2013 година.

Во него треба да партиципираат претставници од сите заинтересираните страни со континуирана поддршка на од страна на одделението за локален економски развој на Општина Крушево.

СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА КРУШЕВО

Стратегијата за развој на туризмот по својата содржина ги опфаќа следните поглавја

:

1. Профил на Општината
2. СВОТ Анализа
3. Визија за Општината Крушево
4. Стратешки цели
5. Идејни проекти

1. ПРОФИЛ НА ОПШТИНАТА

1. Историја на Крушево

Градот Крушево има широка и длабоко врежана историја со која се препознава и историјата на Р. Македонија. Крушево е познато по своето историско минато и културно богатство кое како вечен спомен ги чува во себе историјата и настаните. Градот со гордост го чува сеќавањето на Илинденското востание, кога се создаде и првата Република на Балканот - Крушевската Република на 2-ри август 1903 год. Од тоа време Крушево како град има изобилство на споменици и други културно-историски објекти, како на пример споменикот Илинден, откриен на 2ри август 1974 година на 30 годишнината од Првото заседание на АСНОМ и 71 годишнината од Илинденското востание. Споменикот е симбол на непокорот, борбата и вечниот стремеж на македонскиот народ за национална слобода.

Споменик Илинден

Легендарниот Мечкин Камен претставува епопеја сам за себе и е длабоко врежан во свеста на нашиот човек како симбол на јунаштво и саможртва. По своите димензии и крвави последици борбата за одбрана на Крушевската Република при „Мечкин Камен“ ги надминала не само оние што се воделе околу Крушево туку и насекаде низ Македонија.

Покрај културно-историските споменици, градот изобилува и со стари куќи изградени со посебен архитектонски стил и затоа Крушево се нарекува и музеј на стара архитектура.

Галерија Никола Мартиноски

Во Галеријата "Никола Мартиноски" е изложено извонредното ликовно творештво на доајенот на современата македонска ликовна уметност, академикот Никола Мартиноски (1903-1973).

Музејот на НОБ е отворен во 1988 година и во него се сместени експонати кои потсетуваат на НОБ од 1941 до 1945 година.

Во црквата Св. Јован, уште наречена галеријата на стари икони и фрески од Крушевските зографи се изложени највредните дела на 20тина иконописци, фрескописци и резбари познати низ цела Македонија.

Музејот на Илинденското востание и Крушевската Република е сместен во староградска куќа од 19тиот век во која е прогласена Крушевската Република во 1903 година. Во него хронолошки се изложени највредните документи од настанокот на градот и неговиот бунтовен дух, подготовките и текот на илинденското востание против турската империја.

2. Географска положба на Општина Крушево

Општината Крушево се простира на југозападниот дел од Република Македонија. Во рамките на општината градот Крушево има централна местоположба и претставува административен, економски и културен центар на општината. Тој се наоѓа на надморска височина од 1250 м, со што претставува град со највисока надморска височина на Балканот. Општината Крушево е сместена во претежно ридско-планинско подрачје на надморска височина од 600 до 1800 м. Општина Крушево е распространета на ридско-планински дел, при што ридскиот дел зафаќа 44%, а планинскиот дел 56% од вкупната површина од 201 км².

Обработливата површина зафаќа 6199 ха, или 72 % од вкупната земјоделска површина.

Соседни општини се Кривогаштани и Долнени на исток, Македонски Брод и Пласница на север, Другово на запад, Демир Хисар на југозапад и Могила на југ.

Општина Крушево располага со следниве природни богатства:

Кварц -со чистота од 97 %- 98 % во реоните на селата Саждево, Јакреново и Селце.

Боксит -со чистота од 28 % во реонот на селата Пуста Река, Горно Дивјаци, Долно Дивјаци и Арилево.

Волфрам во количини доволни за експлоатација во реонот на селата Пуста Река, Горно Дивјаци, Долно Дивјаци и Арилево.

Злато со просечна количина од 15 г/тон, во реонот на с. Пуста Река (рудник експлоатиран во време на римскиот период).¹

3. Климатски карактеристики

Територијата на општината Крушево, која се простира на ридскопланинско подрачје и на северозападниот дел од Пелагониската котлина, се карактеризира со умерено-континентална клима, со изразито влијание на планинската клима, од запад и котлинската клима, од исток.

Генерално, во градот доминира планинска клима со 2250 часа сончеви часови годишно. Средната годишна температура е 8°C. Најстуден месец е јануари, со средна минимална температура од - 4,8°C, додека најтопол месец е август, со средна максимална температура од 29,2°C. Средната годишна минимална температура е 2,8°C и средната годишна максимална температура е 15,8°C.

Просечните врнежи годишно изнесуваат 806 мм.

3.1. Хидрографија

Територијата на општина Крушево се карактеризира со слаба хидрографска мрежа. Најзначаен водотек претставува реката Црна, која влегува на територијата на општината над селото Бучин, ги собира површинските и ги дренира подземните води. Главни притоки на реката Црна се реките Жаба, Журешница и Селишка река, кои извираат од Крушевската планина. Водостојот на реките е најголем при врнежите и топењето на снеговите, кога тие и се претвораат во порои.

3.2. Вегетација

Со оглед на тоа што, општината Крушево претежно е средно, до високо планинско подрачје, просторот на целото подрачје е богат со шума и ја претставува

---

¹ Податоците се земени од испитувањата на извршено од страна на Геодетски Институт – Скопје.

Крушевската планина, како дел од Бушовата планина. На самата планина има голем број шумски пасишта, додека оголени делови постојат по благите била. Шумите со кои обилува подрачјето се релативно млади и девастирани и прилично се правилно распоредени, Најпрво започнува појасот на плоскач и цер, потоа се надоврзува појасот на дабовата шума со доминантниот даб горун, за на крај да се простира појасот на буковата шума, со што завршува шумската вегетацијата.

Познати и позначајни букови шуми, кои воедно и се заштитени, како шуми со особени вегетациски вредности, се буковите шуми, во северозападниот дел кон врвот Мусица. Околу самиот град Крушево има вештачко подигнати борови насади и букови шуми (корија).

4. Сообраќајна инфраструктура

4.1 Сообраќајна поврзаност

Степенот на интегрираност на еден простор, обемот на движење на населението и размената на материјални добра и информации, зависи од квалитетот на комуникациската т.е. сообраќајната поврзаност со просторите во опкружувањето. Општината и градот Крушево сообраќајно се поврзани преку регионалните патни правци П 516 (Прилеп – Крушево - Сладуево) и П 517 (Крушево - Пуста Река - Цер), со магистралните патни правци М4 и М5, а преку нив со надворешната патна мрежа.

Низ територијата на Крушево не поминува магистрален пат. Најблискиот магистрален пат е правецот М5, кој поминува покрај Прилеп.

5. Демографски податоци

Општината Крушево, според бројот на жителите, спаѓа во помалите општини во Република Македонија.

Во општината, со пописот на населението, домаќинствата и становите од 2002 година утврдено е следното население:

Градско население	5330 жители
Селско население	4354 жители
Вкупно	9684 жители

Број на жители по населени места :

Населено место	жители
Алданци	417
Арилево	13
Белушино	64

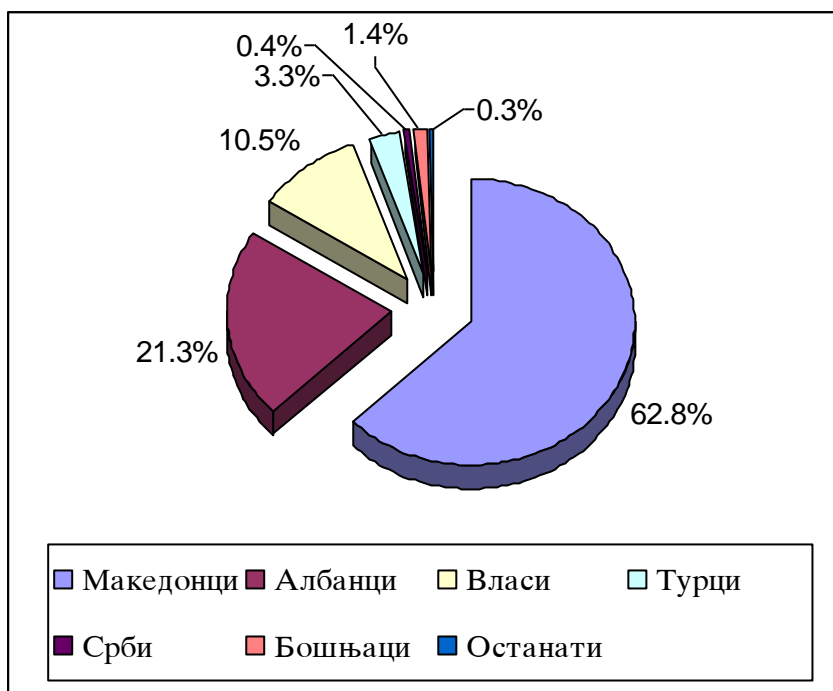
Борино	441
Бирино	-
Бучин	738
Врбоец	256
Горно Дивјаци	46
Долно Дивјаци	59
Јакреново	212
Милошево	50
Норово	599
Острилци	32
Пресил	444
Пуста Река	134
Саждево	393
Свето Митрани	434
Селце	22

Во самиот град Крушево живеат околу 47% од жителите на целата Општина.

Според пописот од 2002 год. општина Крушево го има следното население по етнички групи:

Национална структура	Број	%
Македонци	6081	62.79
Албанци	2064	21.31
Турци	315	3.25
Власи	1020	10.53
Срби	38	0.39
Бошњаци	137	1.41
Роми	-	-
Останати	29	0.30
Вкупно	9684	100

Графикон 1 : Структура на населението според етничка припадност

Поради присуството на Албанско население над 21% , Општина Крушево е двојазична општина .Меѓутоа со Одлука на Советот на општина Крушево како службен јазик е прогласен и Влашкиот јазик .

Бројот на работоспособно население во градот Крушево е 66,4% од вкупното население, додека само 40% од работоспособното население е во работен однос.

Структура (во %) на населението (на возраст над 15 години) според степенот на образование:

во процес на основно образование	без училиште	некомплетно основно образование	основно училиште	средно училиште	виша школа	висока школа, факултет, академија	магистратура	докторат
0.1	3.9	26.5	32.0	30.5	2.9	4.2	-	-

Преглед на евидентирани невработени лица по основ на образование за градот Крушево:

Степен на стручна подготвеност						
НКВ	ПКВ и НСО	КВ	ССО	ВКВ	ВИШЕ СО	ВИСОКО СО

1257	326	558	532	0	67	84
------	-----	-----	-----	---	----	----

Вкупниот број на невработени лица во градот Крушево е 2824. ²

5. Економски карактеристики

Стопанството во општината Крушево може да се окарактеризира како неразвиено. Статистичките податоци од индустриското производство и од другите стопански гранки од последните години прикажуваат пад, без оглед дали се работи за индустријата, трговијата или друга стопанска дејност. Исто така и бројот на вработеното население е во постојан пад со само 40% население во работен однос од работоспособното население во градот.

Секундарниот сектор е застапен со неколку помали капацитети од различни области од кои активни се следните:

- Фабрика за обработка на дрво и дрвна галантерија Орнамента;
- Конфекцијата “Голтекс”;
- АД Илинден – Монтана Холидеј;
- ДОО Борче – производство на столарија;
- ДОО Инен Декор - производство на столарија;
- АД Европрофил – производство на композитни профили;
- ЕМО Охрид - погон Крушево.

Малубројните трговски капацитети во градот, се лоцирани во и околу старата чаршија, која се наоѓа во центарот на градот.

Туризмот како стопанска гранка зазема важно место во структурата на стопанството во Крушево. Градот располага со хотелите:

Хотел/Сместувачки капацитет	Број на легла
Хотел Монтана	220
Хотел Панорама	70
Хотел Илинден	150
Детско одморалиште Шула Мина	150
Приватни сместувачки капацитети	200

² според податоците од Центарот за вработување - Крушево од 03. 2005 година.

Сите овие капацитети се претежно пополнети во зимскиот период, за Новогодишните празници, зимскиот распуст и викендите. Туризмот во општина Крушево претежно е базиран на искористување на скијачките капацитети на ски центарот Крушево, додека во помал обем е опфатен со организација на семинари и планински туризам. Алтернативниот туризам може да се дефинира како голема можност за развојот на општината, но за жал досега оваа можност не е искористена.

5.1. Банки и други финансиски институции

Во Крушево функционираат следниве банки и други финансиски институции:

1. Банки

- Стопанска банка,
- Македонска банка и
- Уни банка.

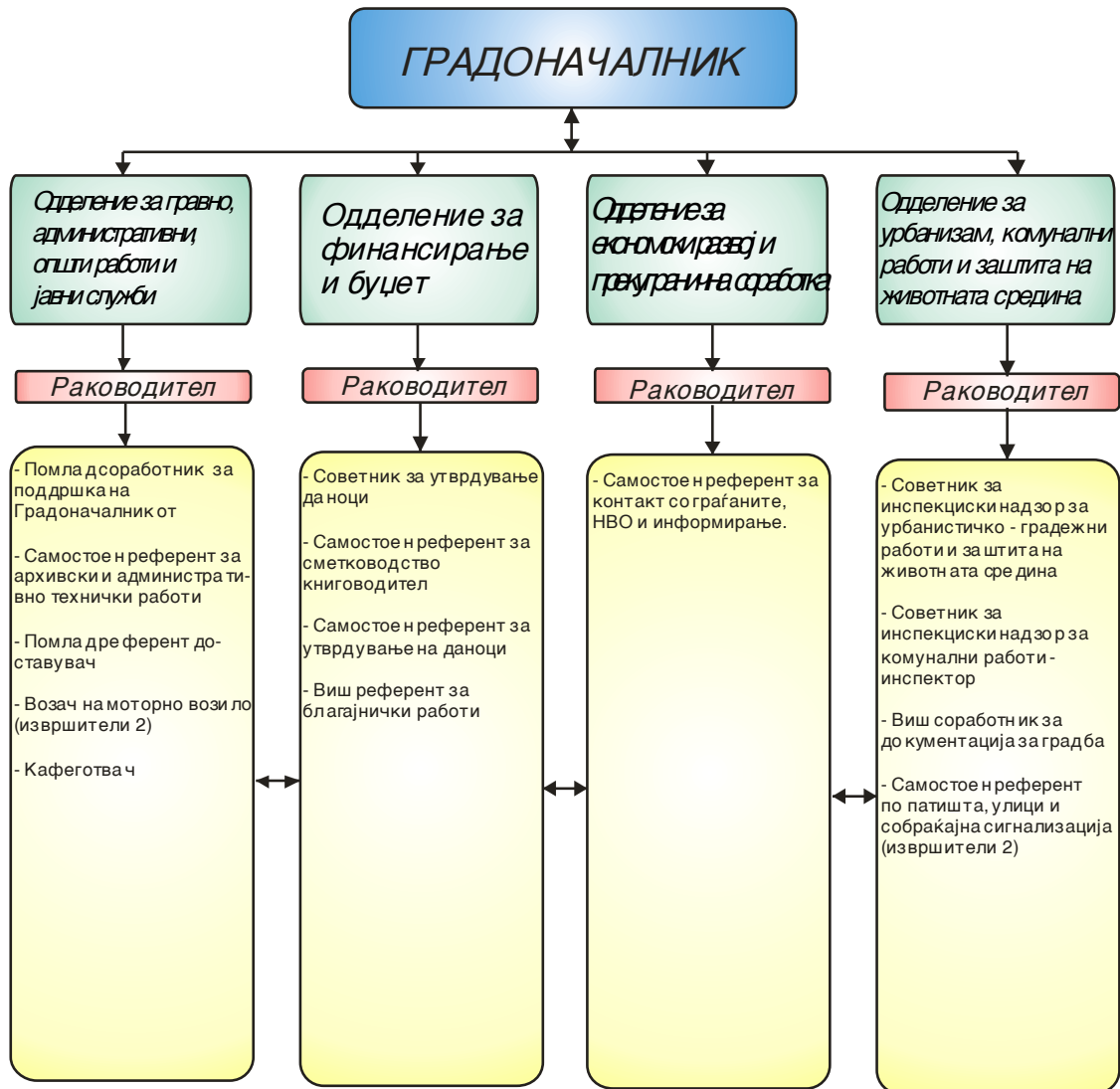
2. Осигурителни куќи

- Вардар осигурување и
- КЈУБИ Македонија.

3. Пошти

- Македонска пошта.

7. Организациона поставеност на општина Крушево

2. SWOT АНАЛИЗА (Анализа на предностите, слабостите, можностите и заканите за развој на туризмот во Општина Крушево)

Предности

- Добра инфраструктура која ги поврзува населените места
- Гостопримливоста на луѓето од Крушевскиот крај
- Голема сигурност и безбедно живеење
- Постоене на добри сместувачки капацитети
- Постоене на асоцијација за туризам која се грижи за развојот на туризмот
- Релативно долгата традиција на Крушево во зимските спортови со постоечки кадар за зимски спортови
- Постоене на нордиска патека за натпревари по меѓународни норми
- Релаксирани меѓуетнички односи во самото подрачје
- Добри капацитети на хотелски објекти
- Постоене на добра мрежа на услужните дејности (болница, пошта, јавни услуги)
- Квалификуван кадар за зимски туризам
- Постоене на културно-историски објекти и верски објекти
- Постоене на староградска архитектура
- Постоене на различни манифестации (10 дена Крушевска Република, ТВ Фест, Авторели
- Постоене на оригинални обичаи кои го карактеризираат подрачјето
- Постоене на стари занаети
- Постоене на локални домашни специјалитети и ракотворби (од разни етникуми)
- Добра култура на живеење кај доминантниот дел на населението
- Постоене на разни етникуми кои создаваат диверзитет на култури
- Постоене на голем број на НВО и ГЗ

Слабости

- Недостаток на високо стручен туристички кадар
- Недостаток од маркетинг активности
- Недостаток на прочистителни станици
- Низок степен на комунална хигиена
- Неорганизирана пакет туристичка понуда

- Недостаток на осветлување на патиштата
- Непостоење на туристичко биро
- Недостаток на добра соработка помеѓу туристичките агенции
- Недостаток на туристички водичи
- Низок степен на едукација на членовите на асоцијацијата
- Лоша комуникација меѓу НВО и граѓаните
- Недостаток на доволен капацитет на водоснабдување, често има рестрикции
- Недостаток на изготвување на туристички пакети
- Недостаток на понуда за ЕКО производи
- Лоша комунална хигиена
- Недостаток на јавен публицитет
- Недостаток на оградено ловиште
- Постојење на стари ски патеки
- Недостаток на лизгалиште
- Недостаток на следење на светските текови во приватното сместување
- Недоволно вештини во маркетинг и менаџмент
- Недостаток на едуциран туристички кадар
- Нерегулирана туристичка такса
- Немање на специјалистички болнички услуги
- Немање капацитет од областа на културата (театар, кино)
- Недостаток на плански документи (плански програми, студии)
- Недостаток на просторна сигналитика
- Лоша физичка состојба на објектите
- Лош сообраќаен режим
- Оштетени локални патишта
- Недостаток на добра инфраструктура во сите населени места
- Неискусни НВО и слаба соработка со локалната самоуправа
- Непостоење на обиколница и паркинг простори за туристичките возила
- Недоволна комуникација помеѓу Локална управа и приватните понудувачи на сместување
- Недостаток на доволно водоснабдување за развој
- Неорганизирано приватно сместување
- Недоволно активно туристичко здружение
- Недоволно развиена култура на однесување
- Неуредени и импровизирани спортски и рекреативни терени
- Неследење на современите текови во зимскиот туризам

Можности

- Добра географска положба (надморска височина)
- Создавање на регулатива за одбрана на шумите
- Добра и зачувана еколошка животна средина
- Постоене на староградска архитектура која може лесно да се преименува во атрактивни локации
- Придобивка од можноста како област со специјален статус на општина Крушево
- Поволни климатски услови
- Голем број на добри терени за развој на зимски туризам во непосредна близина на самиот град
- Добра комуникациска поврзаност на градот со другите делови од Републиката
- Еколошки чиста средина
- Добри патеки за пешачење и рекреативно планинарење во зимски услови
- Создавање на вештачки снег
- Привлекување на свеж капитал и странски инвестиции
- Добри услови за развивање на екстремни спортови
- Претежно едуцирано население
- Можност за етно манифестации (Дева, Лазаре, Пеливаните во Борино)
- Прилив на странски кадри и пренесување на нивно искуство
- Зголемување на кредитни линии и донации
- Искористување на спортските манифестации за промоција на туристичките понуди
- Постоене на регионални културни манифестации и можност за нивно поврзување
- Постоене и вклучување на НВО во развој на туризмот
- Снабдување на сертификати за органско производство

Закани

- Миграција на младата популација
- Наталитет на населението
- Низок животен стандард на населението
- Оддалеченост од главниот автопат
- Оддалеченост од двете постоечки аеродроми во државата
- Уништување на шумите на неконтролиран начин
- Непостоене на категоризација на сместувачките капацитети
- Изумирање на занаетството
- Лоша легислатива од аспект на туризмот
- Слаба економска моќ на општината да инвестира во развојот на туризмот

- Недостиг на поволна кредитна политика
- Руинирање на старата архитектура
- Оддалеченоста од магистралните патишта
- Недостиг на патокази кои водат до туристичките дестинации
- Некатегоризирано приватно сместување
- Лоша законска регулатива
- Глобално затоплување
- Конкуренција која доаѓа од другите градови како и од регионот
- Слаба економска моќ на граѓаните
- Финансиска слабост на населението и локалната самоуправа
- Законска регулатива која дава недоволно ингеренции на општините
- Закани за нарушување на ликот на градот поради тековните трендови
- Намалување на државните субвенции
- Неповолни кредитни линии за развој на туризмот.

3. ВИЗИЈА ЗА ОПШТИНАТА КРУШЕВО

Остварувањето на стратешките цели треба да придонесат кон остварување на **ВИЗИЈАТА** за Општина Крушево која гласи:

КРУШЕВО - еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку цела година.

4. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

Стратешките цели кои беа идентифицирани во процесот на стратешкото планирање се однесуваат на главните сегменти од развојот на локалниот туризам во Општината, а особено на : спроведување на соодветна туристичка и инвестициона промоција на Општината, збогатување на туристичката понуда , како и инвестирање во инфраструктурата и човековите ресурси како значаен предуслов за развојот на туризмот .

Во продолжение се дадени петте стратешките цели со чие реализирање би се остварила визијата на Крушево:

- 1. Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.**
- 2. Промоција/Привлекување на инвестиции за развој на туризам.**
- 3. Развој на потребната инфраструктура како предуслов за развој на туризмот.**

4. Збогатување на туристичка понуда/производ во сите четири сезони , која ќе го зацврсти идентитетот на Крушево.
5. Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.

5. ИДЕЈНИ ПРОЕКТИ

Остварувањето на стратешките цели е поврзано со реализацијата на 39 проекти идентификувани од работните групи во периодот на стратешкото планирање и потврдени во процесот на акционо планирање.

Во продолжение се дадени проектите кои се алоцирани според стратешката цел која би се остварила со нивно имплементирање.

РАСПОРЕД НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРОЕКТИ СПОРЕД СТРАТЕШКИТЕ ЦЕЛИ

Стратешка цел 1: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.

1. Промоција на приватните сместувачки и угостителски капацитети во Крушево.
2. Промоција на културно-историските споменици во Крушево.
3. Промоција на потенцијалите за алтернативен туризам во општина Крушево.
4. Сообраќајна мапа за градот Крушево
5. Афирмација на ловен и планински туризам во Крушево.
6. Туристички инфо-киосци
7. Наслов на проектот: Туристичко биро.
8. Туристички сајт на Крушево во рамките на официјалната веб страна на општина Крушево.
9. Балкански (Регионален) саем за туризам.

Стратешка цел 2: Промоција/Привлекување на инвестиции за развој на туризам.

10. Водич за инвеститори.
11. Промоција на Викенд зоната во Крушево.
12. Категоризација на приватните сместувачки капацитети

Стратешка цел 3: Развој на потребната инфраструктура како предуслов за развој на туризмот.

13. Изградба на инфраструктура до и во викенд зоната во Крушево
14. Сигналитика: информативни и патоказни табли во општина Крушево и регионот.
15. Сигналитика: обележување на пешачки и велосипедски патеки во градот Крушево
16. Реконструкција на спортските терени во близина на езерото во Крушево.
17. Уредување на спортско рекреативен центар „Станич,,
18. Инфраструктура за Ски Центар МУСИЦА
19. Доградба на ски патеката Долче
20. Ревитализација на мостот и калето, како културно наследство на с. Бучин, општина Крушево.
21. Осветлување на спортската ски патеката Долче (под жичарата) во Крушево.
22. Инфраструктура за терените наменети за параглајдерство
23. Изградба на заобиколница
24. Стадион за одржување на натпревари во биатлон, триатлон и планински велосипедизам.
25. Уредување на Крушевското езеро
26. Крушевска чешма.
27. Уредување на културно историскиот локалитет „Мечкин Камен,,.
28. Крушевска куќа - пренамена на куќа со староградска архитектура во објект за сместување

Стратешка цел 4: Збогатување на туристичка понуда/производ во сите четири сезони, која ќе го зацврсти идентитетот на Крушево.

29. Денови на национална храна.
30. „Крос - кантри МУСИЦА,,
31. Спортски средби во Крушево.
32. Куп во параглајдерство - Крушево 20xx.
33. Заживување на старите занаети во Крушево.
34. Ликовна колонија Никола Мартиноски.

Стратешка цел 5: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.

35. **Обука и сертифицирање на туристички водич.**
36. **Едукативен центар.**
37. **Вмрежување и збратимување со општини и туристички асоцијации.**
38. **Награда за најдобра годишна туристичка понуда.**
39. **Фонд за развој на туризмот (јавно-приватно партнерство)**

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА КРУШЕВО ЗА 2007-2013 ГОДИНА

Акциониот план е составен дел на Стратегијата за развој на туризмот на Општина Крушево за периодот 2007-2013 и претставува продолжение на активностите за реализација на предметната Стратегија.

Всушност, Акциониот план 2007-2013 година е изработен врз основа Визијата на Општината и **петте** стратешки цели дефинирани во Стратегијата за развој на туризмот, предвидувајќи ги сите активности, средства, човечки ресурси, како и потребно време истите да се реализираат.

За остварување на секоја стратешка цел дефинирани се поединечни активности и се разработени повеќето идеи за проекти.

Во Деталниот акционен план е прикажана временската рамка и изворите на финансирање (буџети) за реализација на секоја стратешка цел и за секој проект / активност поодделно, одговорните лица / сектори, како и потребните средства за нивна реализација.

Во прилог на документов се разработени проектните идеи на сите предложени проекти, презентирани во Анекс 1

ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ

Проектите и активностите планирани со Акциониот план се прикажани во Анекс 1 кој е составен дел на Акциониот план.

Во него се сумирани визијата, стратешката цел, резултатите, индикаторите, партнерствата, проектите, одговорните субјекти, временската

рамка, извори на финансирање и потребните вложувања за реализација на секој од предложените проекти.

За остварување на предложениот Акционен план потребни се следните вложувања (влезни елементи):

- стручен кадар за подготовка на проектна документација,
- расчистени и инфраструктурно уредени локации,
- информации и технологија и знаење за раководење со проектите.
- финансиски средства

БУЏЕТСКИ ПРЕДВИДУВАЊА

Потребните финансиски средства за реализирање на Акциониот план изнесуваат **3.288.095** евра. Нивното обезбедување се планира од следните извори: 11,5 % од Буџетот на Општина Крушево, 31,3 % инвестирање од деловен сектор или ЈПП, 22,9 % од донатори, 21,2 од трансфери од централна власт (Влада/Министерства) и 13,1% од кредити и други форми на задолжувања.

Предвидени средства според стратешки цели и извори на финансирање

Стратешка цел		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен Буџет
		Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантни и Министерс тва	Др. извори на финанс.(креди ти, хартии од вред.)	
1.	Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство	19.700	2.500	60.000			82.200
2.	Промоција/Привлекување на инвестиции за развој на туризам	5150		5100			10250
3.	Развој на потребната инфраструктура како предуслов за развој на туризмот	315.110	1.004.400	607.035	675.500	430.000	3.032.045
4.	Збогатување на туристичка понуда/производ во сите четири сезони , која ќе го зацврсти идентитетот на Крушево	6.800	1.000	14.500	9.200		31.500
5.	Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот	32.600	21.800	65.000	12.700		132.100
	Вкупно	379.360	1.029.700	751.635	697.400	430.000	3.288.095
		11,5%	31,3%	22,9%	21.2%	13,1%	100%

Прегледот на буџетот ги прикажува потребните финансиски средства за остварување на секоја стратешка цел поединечно:

<i>Реден бр.</i>	<i>Стратешка Цел</i>	<i>Износ во евра</i>	<i>%</i>
1.	Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство. (9 проекти)	82.200	2,5%
2.	Промоција/Привлекување на инвестиции за развој на туризам. (3 проекти)	10.250	0,3%
3.	Развој на потребната инфраструктура како предуслов за развој на туризмот (16 проекти)	3.032.045	92,2%
4.	Збогатување на туристичка понуда/производ во сите четири сезони , која ќе го зацврсти идентитетот на Крушево. (6 проекти)	31.500	1%
5.	Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот. (5 проекти)	132.100	4%
	ВКУПНО:	3.288.095	100%

Прегледот упатува на заклучокот дека за развој на туризмот во Општината неопходни се претходни инфраструктурни инвестиции кои претставуваат и најголем број од проектите и 92,2% од вкупниот Буџет за реализација на Акциониот план. Всушност останатите стратешки цели би можеле да се реализираат со минорни средства , со што ќе се овозможи да се направи добра промоција на Општината, ќе се едуцираат кадри во делот на туризмот , ќе се подобри информираноста и ќе се збогати содржината на туристичката понуда во Општината. Во секој случај ќе можат да се направат значајни подобрувања во сферата на туризмот со околу 7-8 % од вкупниот планиран Буџет , но за сериозен и развиен туризам може да се зборува, доколку се реализираат барем дел од предложените проекти кои се однесуваат на развој на потребната инфраструктура.

Во продолжение е даден табеларен приказ на потребниот буџет со извори на финансирање како и временска рамка за реализирање на секој од предложените проекти групирани по стратешки цели.

ВИЗИЈА Крушево – еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку целата година								Временски период 2007 - 2013		
Стратешка цел 1. Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.										
Стратегија за партнерство: Општина Крушево, деловен (приватен) сектор, донатори										
Активности/проекти	Одговорен - лице/ орган и/или партнер/	Временска рамка		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен Буџет	
		Почеток	Време траење	Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантн и Министерс тва	Др. извори на финанс.(креди ти, хартии од вред.)		
1.1.	Промоција на приватните сместувачки и угостителски капацитети во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. '07	1 год.	2200		2400			4600
1.2.	Промоција на културно-историските споменици во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	1 год	3500		4000			7500
1.3.	Промоција на потенцијалите за алтернативен туризам во општина Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан .08	1 год	1500		2000			3500
1.4.	Сообраќајна мапа за градот Крушево	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	1 год	2000		3500			5500

1.5.	Афирмација на ловен и планински туризам во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 09	1 год	2000		4000		6000
1.6.	Туристички инфо-киосци	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2009	2 год	5000	2500	18000		25500
1.7.	Туристички сајт на Крушево во рамките на официјалната веб страна на општина Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	1,5 год	700		3300		4000
1.8.	Балкански (Регионален) Саем за туризам	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2009	1мес	1600		4000		5700
1.9.	Туристичко биро	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	1,5 год	1200		18.800		20000
ВКУПНО					19.700	2.500	60.000		82.200
					23,9 %	3 %	72,9%		100%

ВИЗИЈА Крушево – еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку целата година	Временски период 2007 - 2013
---	--

Стратешка цел 2.
Промоција/Привлекување на инвестиции за развој на туризам.

Стратегија за партнерство: Општина Крушево, бизнис (приватен) сектор, донатори

Активности/проекти	Одговорен - лице/ орган и/или партнер/	Временска рамка		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен Буџет	
		Почеток	Време траење	Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантн и Министерс тва	Др. извори на финанс.(креди ти, хартии од вред.)		
2.10	Водич за инвеститори	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 08	1 год.	1000		2500			3500
2.11	Промоција на Викенд зоната во Крушево	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	1 год	3500					3500
2.12	Категоризација на приватните сместувачки капацитети	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан .08	1 год	650		2600			3250
ВКУПНО					5150		5100			10250

50,3 %

49,7 %

100%

ВИЗИЈА Крушево – еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку целата година									Временски период 2007 - 2013	
Стратешка цел 3. Развој на потребната инфраструктура како предуслов за развој на туризмот.										
Стратегија за партнерство: Влада, министерства, Општина Крушево, бизнис (приватен) сектор, јавно-приватно партнерство										
Активности/проекти	Одговорен - лице/ орган и/или партнер/	Временска рамка		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен Буџет	
		Почеток	Време траење	Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантн и Министерс тва	Др. извори на финанс.(креди ти, хартии од вред.)		
3.13	Изградба на инфраструктура до и во викенд зоната во Крушево	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 08	4 год.	20.000	24.000	51.000		150.000	245.000
3.14	Сигналитика: информативни и патоказни табли во општина Крушево и регионот.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 08	6 мес.	800		1.400	800		3.000
3.15	Сигналитика: обележување на пешачки и велосипедски патеки во Градот Крушево	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 08	7 мес.	1870					1870
3.16	Реконструкција на спортските терени во близина на езерото во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан.09	2 год	20.000		240.000		80.000	340.000

3.17	Уредување на спортско рекреативен центар „Станич,,	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 09	2 год	29.000	117.000				146.000
3.18	Инфраструктура за Ски Центар МУСИЦА	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Мај 09	4 год	36.500	768.700		177.100	200.000	1.182.300
3.19	Доградба на ски патеката Долче	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 2010	2 год	4.800	19.200				24.000
3.20	Ревитализација на мостот и калето, како културно наследство на с. Бучин, општина Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2011	2год	7.000		28.175	35.000		70.175
3.21	Осветлување на спортска ски патеката Долче (под жичарата) во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 2008	1 год.	8.000	32.000				40.000
3.22	Инфраструктура за терените наменети за параглајдерство	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 2009	2 год.	18.500	10.000		64.500		93.000
3.23	Изградба на заобиколница	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2009	2 год.	113.640		170.460	284.100		568.200
3.24	Стадион за одржување на натпревари во биатлон, триатлон и планински велосипедизам.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2010	1 год.	19.500		48.500	29.000		97.000
3.25	Уредување на Крушевското езеро	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2008	2 год.	4.500	27.000	13.500		430.000	45.000
3.26	Крушевска чешма	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 2008	1 год.	15.500		7.000			22.500

3.27	Уредување на културно историскиот локалитет „Мечкин Камен,,	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2008	1 год.	12.000		23.000	85.000		120.000
3.28	Крушевска куќа - пренамена на куќа со староградска архитектура во објект за сместување	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 2010	1 год.	3.500	6.500	24.000			34.000
ВКУПНО					315.110	1.004.400	607.035	675.500	430.000	3.032.045
					10.4	33,1 %	20 %	22,3 %	14.2	100 %

ВИЗИЈА									Временски период 2007 - 2013	
Крушево – еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку целата година										
Стратешка цел 4. Збогатување на туристичка понуда/производ во сите четири сезони , која ќе го зацврсти идентитетот на Крушево.										
Стратегија за партнерство: Влада, министерства, Општина Крушево, бизнис (приватен) сектор, јавно-приватно партнерство										
Активности/проекти	Одговорен - лице/ орган и/или партнер/	Временска рамка		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен Буџет	
		Почеток	Време траење	Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантни Министерст ва	Др. извори на финанс.(кредити, хартии од вред.)		
4.29	Денови на национална храна.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Март 2008	1 месец	1000	1000				2000
4.30	„Крос-кантри МУСИЦА,,	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јуни 2008	1 месец	500		2500			3000
4.31	Спортски средби во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јули 2008	1 месец	800		2700			3500
4.32	Куп во параглајдерство - Крушево 20xx.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јули 2009	1 месец	1000		4300			5300
4.33	Заживување на старите занаети во Крушево.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Мај 2009	6 месец и	2.500		5.000	5.200		12.700
4.34	Ликовна колонија Никола Мартиноски.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Мај 2010	3 месец и	1.000			4.000		5.000
ВКУПНО					6.800	1.000	14.500	9.200		31.500
					21,6 %	3 %	46 %	29,4 %		100%

ВИЗИЈА Крушево – еколошка и препознатлива дестинација со разнообразна туристичка понуда преку целата година								Временски период 2007 - 2013		
Стратешка цел 5.										
Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот										
Стратегија за партнерство: Влада, министерства, Општина Крушево, бизнис (приватен) сектор, јавно-приватно партнерство										
Активности/проекти	Одговорен - лице/ орган и/или партнер/	Временска рамка		Извори на финансирање буџет во (евра)					Вкупен буџет	
		Почеток	Време траење	Општина Крушево	Деловен сектор	Донатори	Влада, релевантни Министерст ва	Др. извори на финанс.(кредити, хартии од вред.)		
5.35	Обука и сертифицирање на туристички водич.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2008	9 месец и	1000	500		3500		5.000
5.36	Едукативен центар.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Април 2010	1 год одрж ливо	2500	1300		9200		13.000
5.37	Вмрежување и збратимување со општини и туристички асоцијации.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 2008	1 год. конт нуира но	5.400					5.400
5.38	Награда за најдобра годишна туристичка понуда.	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јуни 2010	6 месец и	3.700					3.700

5.39	Фонд за развој на туризмот (јавно-приватно партнерство)	Општина Крушево (одделение за ЛЕР)	Јан. 2009	1 год Подготовка/ одржлив фонд	20.000	20.000	65.000			105.000
ВКУПНО					32.600	21.800	65.000	12.700		132.100
					24,7 %	16,5 %	49,2 %	9,6 %		100%

АНЕКС 1
ОПИС НА ПРОЕКТНИ ИДЕИ СПОРЕД СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

1 Стратешка цел

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 01	Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство
Проект: Промоција на приватните сместувачки и угостителски капацитети во Крушево	
Краток опис на проектот: Крушево како туристичко место нема информации до туристите за своите приватни сместувачки и угостителски капацитети,. Доколку постои некаква информација таа е недоволна и со мал обем. За ваквата состојба придонело неорганизираноста на приватното сместување и угостителските капацитети, која со формирањето на здружението за туризам и угостителство во 2006 г. се надмина. Потребно е промоција на Крушево како туристички центар преку изработка и дистрибуција на пишани и електронски носители на информации за сместувачките и угостителските капацитети. Проектот предвидува дизајнирање и печатење на брошури со содржина на сместувачките капацитети, како и подготовка на ЦД со истата тематика. Дистрибуцијата на промотивните материјали ќе биде извршена главно во Република Македонија. Со овие брошури и ЦД-а се очекува подобра информираност на потенцијалните туристи и зголемен број на туристички посети и ноќевања во Крушево	
Очекувани Резултати : Олеснување на пристапот до информациите за угостителските и сместувачки капацитети во Крушево.	Целни групи: Туристи, туристички агенции
Можни учесници : Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти	Влезни чинители (импути): Информации Финансии
Индикатори: Зголемување на бројот на туристи во Крушево за 5% во однос на претходната година.	Датум на започнување: 01.01.2007 г Времетраење: една година
Предвиден Буџет: 4.600 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 2.200 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 2.400 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 02	Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.
Проект: Промоција на културно – историските споменици во Крушево.	
<p>Краток опис на проектот: Крушево има познато културно и историско минато, изобилува со културно историски споменици. Сето тоа е добра основа за развој на туризмот кој е поврзан со историјата и културата, но потребна е поголема промоција на општина Крушево за културно – историските споменици што ги има на своја територија. Изработката и дистрибуцијата на инфо-флаери, брошури и мултимедијално ЦД за културно – историските споменици во општина Крушево е добра промоција на општина Крушево за развој на овој вид туризам. Проектот предвидува формирање на база на информации за културните и историски споменици во општината, изготвување на културно историска мапа, со сите обележја културно историски, со цел да им помогнат на потенцијалните туристи за подобро познавање на културното и историско богатство на Крушево.</p>	
Очекувани Резултати : Олеснет пристап на туристите до информации за културно – историските споменици во општина Крушево.	Целни групи: Туристи љубители на историјата и културата, екскурзијанти од основни и средни училишта од РМ и странство.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Историски Музеј Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти.	Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе
Индикатори: Зголемена посетеност на културно – историските споменици во општината за 5% во однос на претходната година.	Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: една година
<p>Предвиден Буџет: 7.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 3.500 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 4.000 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 03</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Промоција на потенцијалите за алтернативен туризам во општина Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Алтернативните форми на туризам земаат се поголем замав и привлекуваат се поголем број на туристи. Општина Крушево има основа за развој на овој вид туризам, ги има пешачките патеки, ги има природните патеки за планински велосипедизам, ловишта, вештачко езеро за риболов, знаменитостите од културата и историјата. Општина Крушево има потреба од поголема информираност на потенцијалните туристи за алтернативните форми на туризам во Крушево. Проектот опфаќа идентификување на формите на алтернативен туризам, мапирање на терените и патеките за алтернативен туризам, изработка на брошура со содржина за пешачките патеки, патеките за планински велосипедизам, ловиштата, риболовот и знаменитостите од културата и историјата, дистрибуција на оваа брошура: претежно ќе биде поделена во Р. Македонија преку Туристички агенции.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Туристите се информирани за понудата за алтернативни форми на туризам во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители на алтернативните форми на туризам.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Историски Музеј Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти, спортски клубови.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на заинтересирани туристи за алтернативните форми на туризам во Крушево во текот на целата година за 5 % во однос на претходните години.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.500ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.500 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 2.000 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 04</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Сообраќајна мапа за градот Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Градот Крушево има специфична сообраќајна мрежа со стрмни и тесни улички. Неинформираноста на туристите за нивно движење со возила и пешки низ градот при нивниот престој претставува проблем кој ја отежнува нивната мобилност особено во зимскиот период. Изработка на мапа за сообраќајници и пешачки патеки ќе допринесе за правилна информираност на туристите и олеснување на нивната мобилност низ градот особено за време на зимскиот период. Со проектот ќе се означат и дефинираат патеките за пешачење и за движење на возилата, ќе се изработи мапа за нив која ќе биде дистрибуирана бесплатно до туристите кои ја посетуваат општина Крушево преку Туристички агенции, хотелите, приватните даватели на соби, рестораните и киосци во градот и општината, се со цел да се олесни движењето на туристите.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Одвивање на сообраќајот во Крушево без застој.</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти, ОВР МВР Крушево</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии</p>
<p>Индикатори: Број на купени сообраќајни мапи од страна на туристите.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 5.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 2.000 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 3.500 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 05</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Афирмација на ловен и планински туризам во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: За развој на ловниот и планинарскиот туризам општина Крушево ги има сите потенцијали што се потребни. Недостигот од информации за овие потенцијали се причина за слаба посетеност на љубителите на ловот и планината. Промоцијата и информирање на туристите за потенцијалите и можностите на општина Крушево за ловен и планински туризам ќе допринесе за развој на ваквиот вид туризам. Проектот опфаќа изработка на брошура со содржина за можностите што ги нуди општина Крушево за ловниот и планинскиот туризам и нејзино дистрибуирање до потенцијалните туристи љубители на ловот и планината преку Туристички агенции, планинарски друштва, ловни друштва главно од Р. Македонија но и до ловни и планинарски друштва од Италија, Грција, Србија кои по традиција се присутни на овие простори.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Туристите се информирани за можностите за лов и планински туризам во општина Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители ловот и планината.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти, Ловно друштво, Планинарско друштво</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи во периодот на ловната сезона за 5% во однос на претходната година.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2009 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 6.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 2.000 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 4.000 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 06</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Туристичко биро.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Во општина Крушево не постои туристичко биро од каде што треба да се црпат сите информации за туристичката понуда на општината. Формирањето на Туристичкото биро ќе ја олеснува бизнис соработката помеѓу туристичките агенции, како и контактите на потенцијалните туристи со понудувачите на туристички производи. Туристичкото биро на потенцијалните туристи ќе им презентира информации за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Крушево со своите природни убавини, - туристичките атракции на градот, - културно - историските вредности на градот, - туристичките пакети и сл. <p>Со проектот ќе се изготви база на податоци за потребите на туризмот во општина Крушево кои како содржина ќе се постават на ВЕБ страна, технички ќе се опреми просторија која ќе служи како канцеларија за туристичкото биро ќе се изврши едукација на туристички кадар со експерти од областа на туризмот и ќе се изработат печатени брошури за туристичката понуда на општина Крушево кои ќе служат како маркетинг материјал за потребите на туристичкото биро.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Олеснување на достапноста до информациите за туристите за: Крушево со своите природни убавини, туристичките атракции, културно – историските вредности, туристичките пакети и сл. Едуциран кадар.</p>	<p>Целни групи: Туристи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство Крушево, хотели, приватни изнајмувачи на соби и угостителски објекти</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Едукација/Експертиза</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи во Крушево во однос на претходната година. Број на туристи кои се обратиле до туристичкото биро.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: 18 месеци</p>
<p>Предвиден Буџет: 20.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.200 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 18.800 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 07	Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.
Проект: Туристички сајт на Крушево во рамките на официјалната веб страна на општина во Крушево.	
Краток опис на проектот: Електронските форма за промоција и информација се моментално најбрзата комуникација со корисниците на туристичките услуги. Со отворање на туристички сајт на Крушево во рамките на официјалната веб страна на општина Крушево ќе се добие комплементарна алатка во работата на туристичкото биро, односно претставување на природните убавини на градот, туристичките атракции, културно - историските вредности, туристичките пакети и слични информации во електронска форма. Туристичкиот сајт ќе биде хостиран (надополнуван) со секоја нова информација поврзана со туризмот во општина Крушево и ќе биде промовиран на организиран настан за запознавање со ВЕБ сајтот на кој ќе бидат поканите туристички работници од Република Македонија и претставници од министерство за економија сектор Туризам.	
Очекувани Резултати : Потенцијалните туристи се информирани за туристичката понуда на Крушево.	Целни групи: Туристи.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби.	Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Експертиза
Индикатори: Број на посети на веб страница	Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: 18 месеци
Предвиден Буџет: 4.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 700 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 3.300 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 08</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Балкански (регионален) саем за туризам во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Општина Крушево, Пелагонискиот регион, туристичките региони од соседните земји Бугарија, Грција, Србија и Албанија имаат потреба од презентирање на туристичката понуда. Организирањето на традиционален настан – саем за туризам во Крушево со цел промоција на туристичката понуда од регионот и соседните држави ќе ја збогати туристичката понуда на општина Крушево и нејзино Вмрежување со туристички агенции, здруженија и други општини. Проектот ќе опфаќа формирање на организационен одбор кој ќе ги изврши сите подготовки околу одржување на саемот, изработка на штандови и поставување на опрема. Саемот ќе биде најавуван во електронските и печатените медиуми неколку денови пред неговиот почеток ќе се изврши избор и обука на лица кои ќе ја претставуваат туристичката понуда на општина Крушево. Саемот ќе трае два дена после што ќе има завршна евалуација се со цел одржување на веќе воспоставените контакти на саемот.</p>	
<p>Очекувани Резултати : -Вмрежување на туристичките агенции, здруженија и општини. - зголемена посетеност на туристичките дестинации.</p>	<p>Целни групи: Туристи, Туристички Агенции, општини од Пелагонискиот регион и соседните држави.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Опрема</p>
<p>Индикатори: Број на склучени аранжмани и деловни контакти.</p>	<p>Датум на започнување: Април 2009 Времетраење: 2 дена</p>
<p>Предвиден Буџет: 5.700 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.600 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 4.100 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 09</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Туристички инфо киосци.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Во градот Крушево не постојат посебни простории каде би се вршела продажба на сувенири, ракотворби и пропаганден материјал. Сето тоа се прави самоиницијативно и неорганизирано. Потребно е поставување на два инфокиосци кои ќе бидат изработени од дрвен материјал со параметри карактеристични за крушевската архитектура и исклучиво во нив ќе се продаваат сувенири, ракотворби и пропаганден материјал за Крушево. Двата инфокиосци ќе се лоцираат во Крушево. Со проектот се предвидува мапирање и избор на локациите за поставување на инфокиосците нивна изработка во форма која ќе се вклопи во крушевската архитектура, ќе се изврши обука на кандидати за вработување во киосците и ќе се изврши избор на најквалитетните кадри се со цел нудење на добра услуга.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Поставување на два инфо -киосци во Крушево во кој ќе се врши промоција на туристичката понуда на Крушево. Продажба на сувенири и ракотворби од Крушево</p>	<p>Целни групи: Туристи, изработувачи на сувенири и ракотворби.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, изработувачи на сувенири и ракотворби.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемување на бројот на туристи во Крушево за 5% во однос на претходната година. Приход од продадените сувенири и ракотворби</p>	<p>Датум на започнување: Април 2009 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 25.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 5.000 ЕУР Приватен Сектор 2.500 ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 18.000 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

2 Стратешка цел

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 10</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција/ привлекување на инвестиции за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Водич за инвеститори.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Општина Крушево има многу потенцијали за инвестирање во областа на туризмот. Информацијата е многу битен фактор за привлекување на странски и домашни потенцијални инвеститори кои би пројавиле интерес за вложувања во туризмот во општина Крушево. Издавањето на брошури и ЦД со можностите за инвестирање во областа на туризмот во општина Крушево, ќе овозможи информација која ќе го зголеми интересот на можни потенцијални инвеститори за вложувања во областа на туризмот. Проектот предвидува да се направи анализа на законската регулатива за нудење на потенцијалите за инвестирање што ги има општина Крушево, ќе се идентификуваат потенцијалните локации, ќе се изработи брошура со содржина за потенцијалите за инвестирање во општина Крушево која ќе се презентира и дистрибуира преку одделенијата во ЕЛС Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Олеснување на пристапот на инвеститорите до проектите каде може да се инвестира во туризмот во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Потенцијални домашни и странски инвеститори.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Експертиза</p>
<p>Индикатори: Број на иницирани инвестициони проекти во тековната година зголемен во однос на претходната за 3%.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.000 ЕУР Приватен Сектор ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 2.500 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 11</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција/ привлекување на инвестиции за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Промоција на викенд зоната во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Изградбата на Викенд зоната во Крушево ќе претставува двигател за развој на туризмот во овој град. Планираната изградбата на 40 – те викенд куќарки, трите мини хотели се добра основа за да се види потенцијалот кој таа го нуди .Потребна е добра и организирана промоција преку печатење и дистрибуција на содржајни брошури за информирање на потенцијалните заинтересирани инвеститори за потенцијалите за инвестирање во викенд зоната во Крушево. Печатената брошура ќе ги содржи сите потребни информации за квадратура на викенд куќарките, мини хотелите и нивниот изглед се со цел подобар преглед за купувачите на локациите. Дистрибуцијата на брошурата ќе ја врши администрацијата во општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Увид во парцелите (со детални податоци) во викенд зоната каде може да се градат викенд куќи и мини хотели.</p>	<p>Целни групи: Правни и физички лица потенцијални инвеститори</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Експертиза</p>
<p>Индикатори: Број на изградени викенд куќи или хотели годишно (услов: изградба на викенд зоната за две години).</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 3.500 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори _____ ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 12</p>	<p>Област Стратешка цел: Промоција на Крушево како туристички центар кој ќе ги задоволи барањата на потенцијалните туристи од земјата и странство.</p>
<p>Проект: Категоризација на приватни соби за приватно сместување</p>	
<p>Краток опис на проектот: Издавањето на соби за приватно сместување во општина Крушево има долгогодишна традиција. Со оваа дејност се занимаваат многу фамилии во градот и за некои е основна економска егзистенција. Новите развојни трендови во туризмот носат и нови обврски, една од нив е и категоризација на собите за приватно сместување. Со овој проект се предвидува да се изврши категоризација на собите за приватно сместување во општина Крушево. Категоризацијата ќе ја изврши три члена комисија составена од претставник на Министерството за економија Сектор туризам, претставник на ЕЛС Крушево и претставник на Здружението за туризам и угостителство Крушево. Комисијата ќе изготви база на податоци за куќите кои нудат соби за приватно сместување и податоци за нивната заинтересираност за да се изврши категоризација на собите. Од страна на претставници на Министерството за економија Сектор туризам, факултетот за туризам и угостителство Охрид и Хотелската организација (ХОТАМ) на тричлената комисијата ќе се изврши обука се со цела поставување на критериумите за категоризација. Во текот на 60 дена комисијата ќе подготви податоци за собите од заинтересираните страни и врз основа на критериумите ќе изврши категоризација. Комисијата ќе изготви и регистар за категоризација на собите кој ќе биде испечатен во десет примероци и доставен до ЕЛС Крушево, Секторот за туризам при Министерството за економија, Здружението за туризам и угостителство и ОВР МВР Крушево, ќе се изготват сертификати за категорија на собите и плакати кои ќе се постават на самите објекти се со цел подобра информираност на туристите за условите кои им се понудени.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Категоризирани соби за приватно сместување</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Финансии Луѓе Едукација/Експертиза</p>
<p>Индикатори: Зголемување на бројот на туристи во Крушево за 5% во однос на претходната година.</p>	<p>Датум на започнување: Април 2008 Времетраење: три месеци</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.250 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 650 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 2.600 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

3 Стратешка цел

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 13</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Изградба на инфраструктура до и во викенд зоната во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Викенд зоната е вклучена во ДУП на Крушево и е подготвена за продажба на потенцијални инвеститори по објавувањето на Оглас за јавно наддавање од страна на Министерството за транспорт и врски на РМ. Викенд зоната покрива површина од 2,5ха и е лоцирана непосредно до вештачкото езеро и спортско рекреативниот центар, 500м од скијачките терени за алпско и нордиско скијање и 200м од националната установа Историски Музеј со монументалниот комплекс посветен на Крушевската Република, првата Република на Балканот 1903. Во викенд зоната предвидена е изградба на 41 викенд куќа во традиционална крушевска архитектура и три мини хотели со капацитет од по 30 легла. Со проектот се предвидува да се изготви техничка документација односно главен проект за градба ќе се изврши подготовка за распишување на тендер за да се одбере најповолен и најквалитетен понудувач. Со овој проект се предвидува да се изгради потребната инфраструктура во Викенд зоната, изградба на локални патишта, изградба на резервоар и водоводна мрежа, изградба на канализациона мрежа и изградба на трафостаница и електрична мрежа се со цел нудење на добри услови за купувачите на локациите во викенд зоната.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Вода за пиење во зоната. Достапна канализациона мрежа во викенд зоната. Пристап до електрична мрежа. Патна инфраструктура до и во зоната.</p>	<p>Целни групи: Правни и физички лица потенцијални инвеститори,</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Воспоставена инфраструктура до и во зоната по техничка документација.</p>	<p>Датум на започнување: Април 2008 Времетраење: четири години</p>
<p>Предвиден Буџет: 245.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 20.000ЕУР Приватен Сектор(ЕСМ ЕВН) 24.000 ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори 51.000 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност 150.000ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 14</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Сигналитика: информативни и патоказни табли во Општина Крушево и регионот.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Крушево и крушевскиот регион е еден од регионите во Македонија со богато културно и историско минато, посетувани во текот на целта година од голем број на туристи. Соодветно насочување на туристите до Крушево и саканите дестинации е слабо организирано затоа што скоро и да не постои сигнализација и обележување за насоките како се доаѓа до Крушево и каде се наоѓаат местата на културно историски споменици и места за рекреација. Со проектот се предвидува мапирање на местата за поставување на патоказните и информативните табли, одржување на состанок и постигнување на договор со Фондот за магистрални и регионални патишта за поставување на патоказните табли, изработка и поставување на сигнализација и обележување на насоките кои водат до Крушево, историско - културните споменици и местата за рекреација во општина Крушево се со цел соодветно насочување на туристите до Крушево и саканите дестинации во градот.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Соодветна информираност на патниците за пристапот до Крушево. Соодветна информираност на туристите за пристап до саканите дестинации во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели приватни даватели на соби, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Луѓе Експертиза Финансии</p>
<p>Индикатори: Зголемена посетеност на Крушево и дестинациите во градот</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2008 Времетраење: шест месеци</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 800 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада(Фонд за магистрални и регионални патишта) 800 ЕУР, Донатори 1.400 ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 15</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Сигналитика: Обележување на пешачки и велосипедски патеки во општина Крушево.</p>	<p>Краток опис на проектот: Општина Крушево располага со добар број на пешачки и велосипедски патеки како природни така и прилагодени терени за таа намена. Алтернативните форми на туризам како што се посета на места заради пешачење и планински велосипедизам се повеќе го заземаат своето место за развој на туризмот воопшто. Општина Крушево и ако располага со оваа туристичка понуда ги нема обележано овие места за да туристите правилно се насочат до пешачките и велосипедските патеки. Со овој проект се предвидува мапирање на местата за поставување на 40-те информативни знаци, нивно графичко решение и изработка и поставување на одредените места со што ќе се овозможи информирање на туристите и граѓаните на општина Крушево за насоките и местата на велосипедските и пешачките патеки.</p>
<p>Очекувани Резултати : Правилна информираност на туристите за локацијата и трасата на пешачките и велосипедските патеки во општина Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели приватни даватели на соби, угостители, планинарско друштво</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Луѓе Експертиза Финансии</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи во Крушево љубители на пешачењето и велосипедизмот.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2008 Времетраење: седум месеци</p>
<p>Предвиден Буџет: 1.870 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина: 1.870 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада _____ ЕУР, Донатори _____ - ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 16</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Реконструкција на спортските терени во близина на езерото во Крушево.</p>	<p>Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Краток опис на проектот: Во близина на вештачкото езеро во Крушево има спортско рекреативен центар со игралишта за голем, мал фудбал, ракомет, одбојка, тенис. Состојбата со овие игралишта не е добра, изградени се дел во 1973, дел 1976 и се во лоша состојба. Крушево како туристичко место го посетуваат голем број на аматерски и професионални спортски екипи, како и туристи љубители на спортот. Со проектот се предвидува изработка на Детален урбанистички план и изработка на техничка документација- Главен проект, распишување на тендер за избор на најповолен понудувач за реконструкција и санација на постојните седум спортски игралишта (тенис, одбојка, ракомет, кошарка и мал фудбал, главно и помошно игралиште за голем фудбал) и изградба на паркинг простор од 700м2 се со цел нудење на услови за развој на спортскиот туризам.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Соодветно опремени спортски игралишта во близина на езерото во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на спортисти настани и спортисти во Крушево во однос на претходни години.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2009 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 340.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина: 20.000 ЕУР Приватен Сектор _____ ЕУР, Влада, Донатори 240.00Еур, Кредити/Хартии од Вредност 80.000 ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 17	Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.
Проект: Уредување на спортско рекреативниот центар Станич.	
Краток опис на проектот: Скијачките терени во Крушево нудат услови за скијање како за почетници така и за професионални скијачи. Изградени се во далечната 1972 година и се нема направено поголеми инфраструктурни зафати од тогаш до сега. Моменталната состојба со терените не ги подобрува условите за привлекување на поголем број туристи љубители на белите спортови. Со проектот се предвидува да се изработка на Главен проект и изградба на електро-инфраструктура 10кв трафостаница, осветлување на ски патеките во должина од 500 метри, изградба на 1 кафе просторија и 1 просторија за изнајмување на опрема со вкупна квадратура од 150м ² , се со цел збогатување на зимската туристичка понуда.	
Очекувани Резултати : Атрактивен спортски центар за дневно и ноќно скијање со дополнителна понуда (изнајмување опрема, скијање, освежување)	Целни групи: Туристи љубители на белите спортови, спортски екипи.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови	Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема
Индикатори: Зголемен број на туристи љубители за зимските спортови за 10 % во однос на претходни години. Зголемен приход за 5%.	Датум на започнување: Април 2009 Времетраење: две години
Предвиден Буџет: 146.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина: 29.000 ЕУР Приватен инвеститор 73.000 ЕУР , Друг приватен сектор (ЕСМЕВН) 44.000 ЕУР Влада _____ ЕУР Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 18</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Инфраструктура за Ски центар Мусица.</p>	<p>Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Краток опис на проектот: Скијачките терени на врвот „Мусица,, се наоѓаат на 1850м. надморска висина, овозможуваат прекрасни услови за развој зимскиот туризам. Според направена студија од 1972 година од страна на “АКАУ” кооперативно одделение за архитектура и урбанизам од Женева, Швајцарија, теренот го образуваат наизменично гребени и котлини кои се во најголем број пошумени, но кои кријат и неколку убави ледини. Падините се протегаат главно кон исток и со својот пад од околу 30 % тие се пристапни скоро за сите категории на скијачи. Тоа се најинтересните терени на три километри од градот. Денивелацијата е поголема отколку кај скијачките терени во Крушево и се движи од 200 до 600 м., со должина од 600 до 2 000м. и пад од 24 % до 38 %. Со голем дел овие стази се наоѓаат во шума, но при трасирањето на стазите се настојува максимално да се искористат ледините. Со овој проект се предвидува изработка на Главен проект, изградба на пристапен пат од 6км, паркинг простор за возила за 5500 посетители, изградба на резервоар и локална водоводна мрежа, изградба на локална канализациона мрежа, изградба на далековод, трафостаница и локална ел. мрежа, се со цел нудење на услови за привлекување на инвеститор за реализација на другите фази изградба на ски патеките, ски-лифтовите, жичарници и потребната инфраструктура во самиот ски центар „Мусица,,.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Скијачки центар за зимски спортови.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители на белите спортови, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на спортисти, спортски екипи и спортски работници во Крушево во однос на претходни години.</p>	<p>Датум на започнување:Мај 2009 Времетраење: четири години</p>
<p>Предвиден Буџет: 1.182.300 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина: 36.500 ЕУР Приватен инвеститор, 650.400 ЕУР Влада 177.100 ЕУР, Друг приватен сектор (ЕСМ - ЕВН) 118.300 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност 200.000ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 19</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Доградба на ски патека Долче.</p>	<p>Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Краток опис на проектот: Теренот за изградба на скијачката патека „Долче,, се наоѓа источно од постоечките патеки на ски центарот „Станич,,. Постоечките патеки не го задоволуваат капацитетот за туристите љубители на скијањето. Со овој проект се предвидува изградба на нова патека за скијање во должина од 600 метри која ќе се протега од крајот на патеките на ски центарот Станич до почетокот на жичарницата. Со изградба на оваа патека ќе се збогати зимската понуда на градот.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Проширување на капацитетот на ски терените во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители на белите спортови, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи – скијачи за 30 % во текот на зимската сезона по изградбата на патеката.</p>	<p>Датум на започнување: Јануари 2010 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 24.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина: 4.800 ЕУР Приватен Сектор 19.200 ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатори _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 20</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Ревитализација на мостот и калето како културно наследство во с. Бучин, општина Крушево.</p>	<p>Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Краток опис на проектот: Во општина Крушево има многу места кои зборуваат за историјата и културата во овој дел на Р. Македонија. Такво е и населеното место с. Бучин јужно од градот Крушево, во него се наоѓаат мостот на р. Црна кој датира од времето на Турската империја и калето за кое се претпоставува дека датира уште од времето на Римското Царство. Со овој проект се заштитува културното наследство во општина Крушево с. Бучин со партерно уредување на околината на мостот од турско време на реката Црна во с. Бучин и на Калето и поставување на сигнализација. Реализацијата на проектот опфаќа изготвување на техничка документација, реставрација на мостот со вкупна квадратура од 120м² и поставување на ел. осветлување во должина од 200м. Работите на калето опфаќаат археолошки испитување, реставрација и конзервација на ископини и негово осветлување со поставување на ел. инсталација во должина од 800м. се со цел привлекување на поголем број на туристи на ова место и побрз економски развој на руралната средина со комплетирање на понудата од страна на мештаните.</p>	
<p>Очекувани Резултати : -Зачуван културно историски споменик во с. Бучин, Крушево. -Туристичка понуда во рурална средина.</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, М. З. с. Бучин Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи во рурална средина за 5% во однос на претходна година. Зголемен број на посети на мостот и калето во с. Бучин.</p>	<p>Датум на започнување: Април 2011 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 70.175 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 7.000 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Министерство за култура 35.000 ЕУР, Донатор 28.175 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 21</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Осветлување на спортска ски патеката Долче (под жичарата) во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Патеката за скијање која се наоѓа под жичарницата е во должина од 760 метри. Таа ги нуди сите услови за скијачи кои не се почетници и во екот на зимската сезона ја растеретува гужвата што се создава на патеките во ски центарот Станич. Со реализација на овој проект се предвидува осветлување на оваа патека со ел. мрежа во должина од 700 метри, ќе се постават столбови и електро опрема со што ќе се создадат услови за продолжување на периодот на скијање во текот на денот и ноќта.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Подобрени услови за ноќно и дневно скијање. Атрактивна патека за дневно и ноќно скијање која може да се користи од скијачи професионалци.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители на белите спортови, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи – скијачи за 30 % во текот на зимската сезона по изградбата на патеката.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 40.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 8.000 ЕУР Приватен Сектор 32.000 ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатори _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 22</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Инфраструктура за терените наменети за параглајдерство.</p>	<p>Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Краток опис на проектот: Во општина Крушево според многу испитувања постојат најдобри услови во Македонија, на Балканот па и пошироко за летање со параглајдери и змејови. Природното полетувалиште се наоѓа во непосредна близина на историскиот локалитет Мечкин Камен, и на него нема извршено никакви инфраструктури зафати. Градот Крушево го посетуваа голем број на љубители на овој спорт како професионалци така и почетници во текот на целата година. Со овој проект се предвидува изградба на довод на вода и канализациона мрежа во должина од 400м , електро – инфраструктура во должина од 200метри и пропратни објекти со вкупна квадратура од 102м² се со цел да се подобрат условите за развоја на овој спорт</p>	
<p>Очекувани Резултати : Инфраструктурно уреден старт за полетување на параглајдери.</p>	<p>Целни групи: Туристи љубители на параглајдерството, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски клубови</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на туристи и параглајдери за 5% во однос на претходна година.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2009 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 93.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 18.500 ЕУР Воздухопловна федерација 37.000 ЕУР Влада, Агенција за млади и спорт 27.500 ЕУР, ЕСМ ЕВН 10.000 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 23	Област
Проект: Изградба на заобиколница.	Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.
Краток опис на проектот: Заобиколницата претставува пристапен пат до скијачките терени, до детско летувалиште „Шула Мина,, и поврзување на регионалниот пат Битола - Крушево, Крушево - с. Пуста Река. Со овој проект се предвидува изградба на пат во должина од 6 км и паркинг простор од 1 000м ² се со цел да се олесни пристапот на туристите до скијачките терени на месноста Станич и да се обезбеди паркинг простор за возилата од посетителите.	
Очекувани Резултати : Изградба на локален пат 6км и паркинг простор 1 000м ² .	Целни групи: Туристи, патници.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители,	Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема
Индикатори: Полесен и побрз пристап до скијачките терени и населените места	Датум на започнување: Април 2009 Времетраење: две години
Предвиден Буџет: 568.200 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 113.640 ЕУР Фонд за регионални и локални патишта 284.100 ЕУР Донатори 170.460 ЕУР,	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 24</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Стадион за одржување натпревари во биатлон, триатлон и планински велосипедизам.</p>	<p>Краток опис на проектот: Зимските спортови во Крушево имаат традиција уште од далечната 1934 година со формирање на клубот „Мечкин Камен,, Крушево. Одржувани се многу натпревари како во алпско така и во нордиско скијање. Во Крушево постојат природни патеки за нордиско скијање, кои истовремено можат да се адаптираат и за планински велосипедизам, но потребни се инфраструктурни зафати. Со проектот се предвидува изградба на стадион за биатлон, триатлон и планински велосипедизам , што ќе ги задоволува нормите за одржување на спортски натпревари од европски и светски ранг, проектот исто така предвидува и изградба на придружни објекти соблекувални за спортистите и санитарни јазли со вкупна површина од 102м2, семафор, паркиралиште од 400м2 и трибини за 500 гледачи, се со цел развој на овие спортови а со самото тоа привлекување на повеќе туристи љубители на овие спортови како и на спортски екипи.</p>
<p>Очекувани Резултати : Соодветно опремен стадион за биатлон, триатлон и планински велосипедизам во Крушево. Изградени патеки во должина од 2.5 и 5 км, оградено стрелиште, помошни простории, семафор и паркинг простор.</p>	<p>Целни групи: Туристи, спортски екипи.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, спортски екипи</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема .</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на спортисти љубители на летниот и зимскиот биатлон, триатлон и планински велосипедизам во Крушево.</p>	<p>Датум на започнување:Април 2010 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 97.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 19.500 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Агенција за млади и спорт 29.000 ЕУР, Донатор 48.500 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 25</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Уредување на Крушевското езеро.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Вештачкото Крушевско езеро претставува вистинска атракција на надморска висина од 1250м. но истовремено нуди и добри услови за развој на летен туризам во Крушево. Тоа се наоѓа одма до историскиот локалитет „Гумење,, Викенд зоната и до спортските игралишта за мал и голем фудбал, ракомет, одбојка, тенис. Со проектот се предвидува изградба на трим патека која е веќе обележана, како и електрификација на истата. Исто така предвидено е и до-уредување на околината со поставување на нови скари, клупи и маси, поставување на сеници на плажите, попесочување на истите, набавка на канти за отпадок и останат прибор за зачувување на незагадената еколошка средина. Со реализацијата на овој проект езерото би прераснало во еден од главните спортско туристички места. Вака уредената и осмислена околина на езерото, надополнета и со туристички историскиот комплекс на меморијалниот споменик Илинден, близината на спортскиот комплекс ќе го привлече вниманието на заинтересираните за изградба на туристичка населба, односно викенд зоната во непосредна околина на езерото.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Излетничко место со можности за рекреативен риболов и пешачење и во ноќните часови. Изградена и осветлена трим патека околу езерото, партерно уредена околина.</p>	<p>Целни групи: Туристи, риболовци, спортски екипи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, риболовно друштво.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на спортски риболовци и туристи љубители на езерскиот туризам за 20 % во однос на претходен период.</p>	<p>Датум на започнување: Април 2008 Времетраење: две години</p>
<p>Предвиден Буџет: 45.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 4.500 ЕУР Приватен сектор, Концесионер 27.000 ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор 13.500 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 26</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Крушевска чешма.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Проектните активности опфаќаат санација, обновување и повторно ставање во функција (кај оние што не функционираат) на десет најкарактеристични градски чешми кои се наоѓаат на прометни локации во градот. Посочените чешми претставуваат, покрај потсетник за едно урбано живеење од 18, 19 и 20 век за кои се врзани и многу легенди и историски настани, и алтернативен извор за снабдување со вода во текот на летните месеци. Со проектот се опфаќа активности кои предвидуваат санација и обновување на следните чешми кои постојат како објекти: Буша во непосредна близина на црквата Св. Јован, Јаноска во непосредна близина на споменикот на Никола Карев, Св. Богородица во непосредна близина на истоимената црква, Св. Никола во непосредна близина на истоимената црква во строгиот центар на градот, Старо корзо - во меморијалниот комплекс Гумење, Кунѓе и Цепина - во непосредна близина на жичарницата, Тохарица - на патот за хотелската зона. Само три од посочените чешми се приклучени на градскиот водовод, останатите се снабдуваат со вода од сопствени извори. Реализацијата на проектот има за цел ревитализација на дел од градската крушевска архитектура.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Дополнување во снабдување со вода во летниот период. Локалитети за одржување на културни и историски збиднувања.</p>	<p>Целни групи: Туристи, граѓаните во град Крушево</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, приватни даватели на соби, угостители, ЈП Комуна Крушево.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Реконструирани 10 најкарактеристични градски чешми.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 22.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 11.000 ЕУР ЈП „Комуна,, Крушево 4.500 ЕУР Влада, Министерство за култура _____ ЕУР, Донатор 7.000 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 27</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Уредување на културно - историски локалитет „Мечкин Камен“ во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Локалитетот „Мечкина Камен, има големо значење за македонската историја и за историјата на Крушево. На ова место се бранела Крушевската Република во 1903г. Него го посетуваат голем број на ученици, туристи, излетници во текот на целата година, се одржуваат голем број на манифестации, како што е народниот Собир на 2-Август кој се организира секоја година по повод одбележувањето на Илинденското востание од 1903г. Локалитетот има површина од околу 3 000м² и претставува прекрасно излетничко место. Со проектот се предвидува осветлување на локалитетот Мечкин Камен со поставување на ел. мрежа во должина од 800м, уредување на пристапна патека со 572 м² со камени плочи, поставување на 30 комплети столици и маси од природен дрвен материјал, се со цел зачувување на историското наследство и збогатување на туристичката понуда на општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Уредено излетничко место со културно – историско значење.</p>	<p>Целни групи: Туристи, ученици, излетници.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и гостителство, хотели, приватни даватели на соби, гостители, Историски Музеј Крушево.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Зголемен број на посетители на локалитетот Мечкин Камен</p>	<p>Датум на започнување: Април 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 120.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 12.000 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Министерство за култура 85.000 ЕУР, Донатор 23.000 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 28</p>	<p>Област Стратешка цел: Развој на потребна инфраструктура како предуслов за развој на туризмот во општина Крушево.</p>
<p>Проект: Крушевска куќа – пренамена на куќа со староградска архитектура во објект за сместување.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Крушевската архитектура има своја специфика и препознатливост. Во Крушево има околу 70 – на куќи кои се под Заводот за заштита на РМ. Зачувувањето и афирмација на старата архитектура и нејзино користење создава добри услови за добивање на атрактивни сместувачки капацитети привлечни за туристите. Со овој проект ќе се идентификуваат една или неколку куќи кои имаат атрибути да се прилагодат во сместувачки капацитети, од страна на општина Крушево ќе се даде конкретна поддршка со човечки и информативни ресурси се со цел да се помогне во изработката на техничката документација за да не се наруши автентичноста на старата крушевска архитектура. Проектот исто така предвидува склучување на јавно партнерство помеѓу сопственикот на куќата и општината, избор на најповолен изведувач кој ќе ја адаптира куќата со староградска архитектура карактеристична за Крушево во објект од резиденцијален карактер, ќе се изведат обука за сопственикот на куќата за подобро менаџирање на објектот се со цел нудење на квалитетна услуга. Промоцијата на крушевската куќа ќе се изврши со печатење на брошура и изготвување на ВЕБ страна со содржина за услугите што ги нуди објектот. Пренамената на куќата со староградска архитектура во објект за сместување е се со цел подобра понудата на туристичките, односно сместувачки капацитети во општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Проширување на сместувачките капацитети во традиционална крушевска куќа. Една реновирана и адаптирана крушевска староградска куќа во сместувачки капацитет.</p>	<p>Целни групи: Туристи</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација Опрема</p>
<p>Индикатори: Задржување на бројот на регистрирани куќи со староградска архитектура.</p>	<p>Датум на започнување: Март 2010 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 34.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 3.500 ЕУР Сопственик 6.500 ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор 24.000 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

Стратешка цел 4

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 29	Област Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.
Проект: Денови на национална храна.	
Краток опис на проектот: Крушевската национална храна има своја традиција и е позната по своја специфика, потребно е нејзино организирано претставување – промовирање се со цел нејзино задржување како традиција и претворање во туристичка понуда. Проектот опфаќа формирање на организационен одбор од претставници од општината, туристички работници, угостители, приватни даватели на соби и хотелите, одредување на местото и дата за одржување на „Денови на национална храна,, подготовка на потребна инфраструктура на просторот каде ќе се одржуваат манифестацијата. Ќе се изработат флаери со содржина во кој ќе има рецепти од крушевски специјалитети, флаерите ќе се дистрибуираат преку организациониот одбор до туристички агенции, здруженија и други општини. Манифестацијата ќе трае три дена на која ќе се нудат специјалитети од храна за посетителите и на крајот ќе има завршна свеченост со доделување на награди за најдобро изработени специјалитети.	
Очекувани Резултати : Афирмација на традиционалната крушевска храна. Промоцијана угостителите и индивидуални производители на традиционална храна.	Целни групи: Туристи, угостители од општина Крушево, индивидуални производ на традиционална храна.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, индивидуални производители на традиционална храна.	Влезни чинители (импути): Луѓе Финансии Опрема
Индикатори: Зголемен број на туристи. Испитаници кои ја препознаваат традиционалната крушевска храна.	Датум на започнување: Март 2008 Времетраење: еден месец
Предвиден Буџет: 2.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.000 ЕУР Приватен сектор 1.000 ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 30</p>	<p>Област Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.</p>
<p>Проект: Крос Кантри Мусица.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Пределот од „Мусица – Крушево – Мечкин Камен,, е живописен и овозможува услови за одржување на крос кантри трки. Со проектот се предвидува формирање на организационен одбор, подготовка за организирање на традиционален спортски настан во крос кантри трчање низ живописни предели, Мусица – Крушево - Мечкин Камен со старт на највисоката точка во регионот Стара Мусица на 1878 м.н.в. како и издавање на информативни материјали (ЦД) со содржина за потенцијалите на овој предел. Проектот ќе го зголеми вниманието на општата јавност и потенцијалните инвеститори кон природата и потенцијалот што го нуди областа Мусица (420 ха) посебно погодна за изградба на ски центар.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Проширување и збогатување на спортските настани во Крушево. Привлекување на туристи.</p>	<p>Целни групи: Туристи, спортски екипи, рекреативци за крос кантри трчање, ВИП гости.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, спортски екипи.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Финансии</p>
<p>Индикатори: Број на присутни потенцијални инвеститори за време на настанот. Организирање на крос кантри трки (две со различни должини).</p>	<p>Датум на започнување: Јуни 2008 Времетраење: еден месец</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 500 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор, спонзорство 2.500 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 31</p>	<p>Област Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.</p>
<p>Проект: Спортски средби во Крушево.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Во Крушево во текот на сезоната се одржуваат мал број на спортски настани и ако постојат услови за одржување на спортски манифестации како во зимскиот така и во летниот период. Овој проект предвидува организирање на спортски натпревари на отворени терени во мал фудбал, кошарка, ракомет, одбојка, тенис од републички карактер. Активностите ќе се изведуваат на спортските терени во близина на езерото во Крушево, во времетраење од 10 дена, со акцент на влијанието на спортските активности врз здравјето на учесниците и со искористување на климатските погодности на Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Збогатена содржина на спортските настани во Крушево. Привлекување на спортисти и туристи.</p>	<p>Целни групи: Туристи, спортски екипи, рекреативци.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, спортски екипи.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Финансии</p>
<p>Индикатори: Број на спортски натпревари во текот на годината. Број на туристи за време на спортските настани.</p>	<p>Датум на започнување: Јули 2008 Времетраење: еден месец</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.500 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 800 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор, здруженија 2.700 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 32</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Куп во параглајдерство „Крушево 20xx”.</p>	<p>Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.</p>
<p>Краток опис на проектот: Параглајдерството како спорт е доста застапен и во Крушево. Според изјави на параглајдеристи, Крушево, терените во неговата околина нудат услови за параглајдерство кои се најдобри не само во Р. Македонија туку и пошироко. Потребно е да се негува овој спорт затоа што кога ќе се претвори во туристичка понуда нуди перспектива за развој на туризмот во Крушево. Овој проект опфаќа формирање на управен одбор кој ќе ги идентификува потенцијалните учесници на натпреварот, ќе направи консултации со други параглајдерски асоцијации и клучни страни за нивно учество. Ќе се организира промотивна кампања преку брошури и плакати со содржини за потенцијалите на општина Крушево за развој на овој спорт. Натпреварите ќе се одржуваат пет денови кои ќе финансираат со доделување на награди за најуспешните и завршна евалуација се со цел создавање на поквалитетна туристичка понуда за развој на алтернативните форми за туризам .</p>	
<p>Очекувани Резултати : Збогатување на спортскиот туризам во Крушево.</p>	<p>Целни групи: Туристи, спортски екипи, рекреативци.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, спортски екипи, Воздухопловна Федерација на Македонија.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Финансии</p>
<p>Индикатори: Организирање на спортски натпревар за параглајдерство.</p>	<p>Датум на започнување: Јули 2009 Времетраење: еден месец</p>
<p>Предвиден Буџет: 5.300 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.000 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада _____ ЕУР, Донатор, здруженија 4.300 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 33	Област Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.
Проект: Заживување на старите занаети во Крушево.	
Краток опис на проектот: Во Крушево како еден од постарите градски населби во Р. Македонија со позната култура и историја егзистирале многу занаети (златарството, калајџиството, кујумџиството, бочварството, ковачкиот занает, чевларството, ткаењето, килимарството....) кои денеска изумираат. Во минатото па и денес од тие занаети што се зачувани економски егзистираат цели фамилии. Потребно е негување на занаетите што се зачувани (златарство, чевларство, бочварство, ковачкиот занает, изработката на рачни ракотворби .....) и нивна промоција. Со овој проект се предвидува идентификација на старите занаети и занаетчи, организирање на консултации со здружението за нивно просперирање и нивно поврзување со асоцијации кои го поддржуваат националните богатства во земјата, адаптирање на просторија за изложување на производи од стари занаети и нивна промоција преку печатење на брошури со содржина постоењето на занаетите во општина Крушево. Промоцијата на старите занаети застапени во општина Крушево исто така ќе се направи преку организирање на еднодневен настан посветен на занаетството во Крушево на кој ќе се изложуваат и продаваат ракотворби и сувенири произведени од крушевските занаетчи. Ќе се направи Вмрежување со агенции внатре и надвор од Македонија се со цел развој на соработката во областа на занаетството и негова афирмација.	
Очекувани Резултати : Зачувување на старите занаети. Проширена понуда на сувенири и ракотворби за 30 % во однос на сегашната состојба.	Целни групи: Туристи, занаетчи.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, здружение на занаетчи,	Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Опрема
Индикатори: Обем на изложени и продадени ракотворби и сувенири.	Датум на започнување Мај 2009 Времетраење: шест месеци
Предвиден Буџет: 12.700 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 2.500 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Донатор 5.000 ЕУР Влада (Министерство за култура) 5.200 ЕУР , Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 34	Област Стратешка цел: Збогатување на туристичката понуда / производ во сите четири сезони.
Проект: Ликовна колонија Никола Мартиноски.	
Краток опис на проектот: Никола Мартиноски е еден од најголемите сликари во Македонија роден е во Крушево. Неговите дела можат да се видат во истоимената галерија „Мартиноски,, во Крушево. Овој проект предвидува организирање на ликовна колонија во чест на сликарот Никола Мартиноски на кој ќе земат учество млади уметници од Македонија и пошироко и ќе ги изложуваат своите дела за време на настанот. Ова колонија треба да добие традиционален карактер и да се организира секоја година во траење од 1 месец со можност за изложување на делата уште за 2-3 месеци. Преку делата од младите сликари ќе се врши промоција на Крушевската архитектура, историските споменици и Крушевските природни убавини. На крајот од проектот ќе се направи евалуација и анкета се со цел збогатување на ликовната колонија и нејзина подобра понуда како туристички производ.	
Очекувани Резултати : Презентација на крушевската архитектура и сегменти од крушевското живеење. Привлекување на туристи.	Целни групи: Туристи, сликари.
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, угостители, здружение на занаетчи, галерија Мартиноски	Влезни чинители (импути): Информации Луѓе Експертиза Финансии Опрема .
Индикатори: Број на туристи за време на настанот.	Датум на започнување Мај 2010 Времетраење: три месеци
Предвиден Буџет: 5.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.000 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Министерство за култура 4.000 ЕУР, Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

Стратешка цел 5

ОПИС на Проектна Идеја

Проект бр. 35	Област Стратешка цел: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.
Проект: Обука и сертификарање на туристички водичи.	
Краток опис на проектот: Во општина Крушево не постојат обучени туристички водичи кои и те како се потреба за туристите кои ја посетуваат општината. Проектот опфаќа обука за туристички водичи на пријавени и селектирани лица врз основа на поставени критериуми. Во консултација со факултетот за туризам ќе се подготват теми за обуките низ кои треба да поминат избраните лица, обуките ќе траат десет дена и ќе ги изведат стручни лица експерт за туризам, исто така за избраните лица ќе се организираат и два курсеви од по три месеци за странски јазици се со цел повторување и утврдување на знаењата од познавањето на јазиците. Потребна е обука на туристички водичи и издавање на сертификати од страна на соодветна институција, се со цел да се комплетира туристичките понуда од општина Крушево.	
Очекувани Резултати : Оспособен кадар за туристички водичи. 15 туристички водичи со познавање на два светски јазици.	Целни групи: Туристи,
Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, хотели, угостители,	Влезни чинители (импути): Луѓе Едукација/Експертиза Финансии
Индикатори: Стручно оспособување во областа на туризмот или преквалификација на 30 луѓе вклучени во програмата.	Датум на започнување Април 2008 Времетраење: девет месеци
Предвиден Буџет: 5.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 1.000 ЕУР Приватен сектор 500 ЕУР Влада, Министерство за економија, донатор 3.500 ЕУР , Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 36</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Едукативен центар.</p>	<p>Стратешка цел: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.</p>
<p>Краток опис на проектот: Во општина Крушево која како стратешка цел си има зацртано развој на туризмот потребно е јакнење на човечките ресурси за унапредување на туризмот. Со овој проект се предвидува основање на едукативен центар од страна на општина Крушево во соработка со Здружението за туризам и угостителство со основна цел изграба на профил на туристички работник и давање на советодавни услуги на туристичките работници во Крушево. Проектот опфаќа одржување на заедничка средба помеѓу општина Крушево и Асоцијацијата на приватни сместувачи за дефинирање на заедничкиот интерес од потребата за едукативниот центар. Ќе се идентификува консултантска куќа која ќе ги води обуките кои ќе бидат со содржини за приватното сместување, за туристички водичи и за странски јазици, обуката ќе опфати 30 лица од различни таргет групи и ќе траат четири (4) месеци, на крајот ќе се одржи четири дневен семинар со тема „Развој на туризмот во општина Крушево,,. Проектот опфаќа и еднодневни посета на други туристички центри се со цел размена на знаења и искуства кои би се примениле и во општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Оспособен кадар за туристичко-угостителска дејност и приватно сместување.</p>	<p>Целни групи: Туристи,</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, хотели, угостители,</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Луѓе Искуства Финансии</p>
<p>Индикатори: 100 луѓе вклучени во програмата на Едукативниот центар. 90 луѓе оспособени за туристичко – угостителска дејност и приватното сместување</p>	<p>Датум на започнување Април 2010 Времетраење: една година за подготовка, со обезбедување на континуирана одржливост</p>
<p>Предвиден Буџет: 13.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 2.500 ЕУР Приватен сектор 1.300 ЕУР Влада, Министерство за економија, донатор 9.200 ЕУР, Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 37</p>	<p>Област Стратешка цел: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.</p>
<p>Проект: Вмрежување и збратимување со општини и туристички асоцијации.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Збратимувањето на општина Крушево со други општини овозможува размена на искуства и соработка на многу полиња, како и соработка во полето на туризмот со општини кои вложуваат во туризмот како стратешка цел. Со овој проект ќе се направи истражување на општини кои би имале интерес за збратимување и ќе се организира нивна посета се со цел потпишување на договори за соработка во различни области како и во областа туризам. Посетите ќе траат најмногу три денови и на нив ќе се разменуваат искуства кои би биле од интерес за двете општини и ќе се идентификуваат проекти кои е можно заеднички да се имплементираат. Контактите со збратимените општини ќе се водат на ниво на Градоначалници, одделенија за ЛЕР и други институции се со цел соработка и реализација на договореното.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Реализација на партнерски проекти (меѓу-општински и проекти на Здружението со други здруженија и асоцијации) со користење на пренесени искуства. Олеснета комуникација и размена на искуства и знаење.</p>	<p>Целни групи: Туристи, општини кои ќе покажат интерес за соработка.</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, хотели, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Информации Луѓе Експертиза/Искуства Финансии</p>
<p>Индикатори: Број на склучени договори со партнерски општини / асоцијации годишно.</p>	<p>Датум на започнување 2008 Времетраење: една година</p>
<p>Предвиден Буџет: 5.400 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 5.400 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Министерство за економија, донатор _____ ЕУР, Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 38</p>	<p>Област Стратешка цел: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.</p>
<p>Проект: Награда за најдобра годишна туристичка понуда.</p>	
<p>Краток опис на проектот: Стручната подготвеност и капацитетот на туристичките работници се предуслов за квалитетна туристичка понуда која ќе привлекува поголем број на туристи. Овој проект предвидува формирање на комисија и дефинирање на критериуми за селекција, комисијата ќе има обврска да ги собере податоците за туристички понуди и ќе направи нивна селекција. Во согласност со поставените критериуми ќе се одберат трите најдобри туристичка понуди кои на свечена манифестација ќе бидат наградени се со цел стимулација за добивање и нудење на поквалитетна туристичка понуда која ќе допринесе кон развојот на туризмот во општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Стимулирани туристички и угостителски работници. Соработка со партнери и збогатување на туристичката понуда.</p>	<p>Целни групи: Туристички и угостителски работници</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, хотели, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии</p>
<p>Индикатори: Учество на угостителски работници во конкуренцијата на ниво од 80%.</p>	<p>Датум на започнување 2010 Времетраење: шест месеци</p>
<p>Предвиден Буџет: 3.700 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 3.700 ЕУР Приватен сектор _____ ЕУР Влада, Министерство за економија, донатор _____ ЕУР, Донатор _____ ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

ОПИС на Проектна Идеја

<p>Проект бр. 39</p>	<p>Област</p>
<p>Проект: Фонд за развој на туризмот.</p>	<p>Стратешка цел: Јакнење на човечките ресурси во правец на унапредување на туризмот.</p>
<p>Краток опис на проектот: Фондовите за развој се добри организациони облици кои нудат развој и реализација на квалитетни програми. Во општина Крушево има потреба од Фонд за развој на туризмот од причини што преку него ќе се финансираат проекти поднесени од правни лица кои се во насока на развој на туризмот како стратешка цел на општина Крушево. Овој фонд предвидува да има средства од околу 100.000 евра кои ќе се инвестираат во издржливи проекти и програми, со залагање да тој фонд се обновува и служи за финансирање на други проекти. Проектот опфаќа консултација помеѓу општина Крушево и приватниот сектор за создавање на фонд за развој на туризмот како посебно правно лице кое ќе финансира проекти од областа на туризмот се со цел поттик кон неговиот развој. Промоцијата на „фондот,“ ќе се направи со изработка на флаери со содржина за можностите и условите за финансирање на проекти. Дистрибуцијата на флаерите до заинтересирани страни во општина Крушево и до донаторски таргет групи ќе се одвива преку Фондот и општина Крушево. Од страна на општината и претставници на основачите на Фондот ќе се формира комисија која ќе ја надгледува работата на Фондот. Преку посети на донаторски таргет групи, приватниот сектор и општината каде ќе се промовира проектот за создавање на „Фонд за развој,“ треба да се обезбеди Буџет на Фондот кој ќе се реинвестира во приватниот сектор кој се занимава со туризам, а се со цел развој на туризмот во општина Крушево.</p>	
<p>Очекувани Резултати : Здружување на средствата на ЕЛС Крушево, приватниот сектор и меѓународни донатори. Поддршка на вршители на туристичка дејност од мал обем.</p>	<p>Целни групи: Правни лица кои се занимаваат со туризам</p>
<p>Можни засегнати страни: Општина Крушево, Здружение за туризам и угостителство, приватни даватели на соби, хотели, угостители.</p>	<p>Влезни чинители (импути): Луѓе Експертиза Финансии Документација</p>
<p>Индикатори: Степен на користење и реинвестирање на финансиските средства.</p>	<p>Датум на започнување 2009 Времетраење: една година подготовка/ одржлив фонд</p>
<p>Предвиден Буџет: 105.000 ЕУР Извори на финансирање: Буџет на општина 20.000 ЕУР Приватен сектор 20.000 ЕУР Влада, Министерство за економија, донатор _____ ЕУР, Донатор 65.000 ЕУР, Кредити/Хартии од Вредност _____ ЕУР</p>	

